

ASSOCIAZIONE “GLI STELLINIANI”

CONCORSO DI TRADUZIONE DAL GRECO IN FRIULANO

VI EDIZIONE - 2008

Sezione biennio

ESOPO

Favole

Un indizio può salvarci la vita

Ἄνερχετό τις εἰς ὄρος τοξότης ἔμπειρος ὡς κυνηγῆσων. Πάντα δὲ τὰ ζῶα τοῦτον θεασάμενα ἔφευγον, λέων δὲ μόνος προεκαλεῖτο αὐτὸν πρὸς μάχην. Ὁ δὲ βέλος πέμπει καὶ τὸν λέοντα βάλλον λέγει· Ὅρα τὸν ἐμὸν ἄγγελον οἴός ἐστι, καὶ τότε καὶ γὰρ ἐπέρχομαί σοι. Ὁ δὲ λέων ἔφευγε. Ἀλώπεκος δὲ τούτῳ θαρρεῖν καὶ μὴ φεύγειν λεγούσης, ὁ λέων ἔλεγε· Οὐδαμῶς με πλανήσεις. Ὅπου γὰρ τοιοῦτον πικρὸν ἄγγελον ἔχει, ἐὰν αὐτὸς ἐπέλθῃ μοι, τί ποιήσω; Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ἐκ τῆς ἀρχῆς τὰ τέλη δεῖ προσκοπεῖν καὶ τότε δὲ λοιπὸν ἑαυτοῦς περισφάζειν.

La iena e la volpe

Τὰς ὑαίνας λέγουσιν, παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλασσομένης αὐτῶν τῆς φύσεως, ποτὲ μὲν ἄρρενας, ποτὲ δὲ θηλείας γίνεσθαι. Καὶ δὴ ὑαίνα, θεωμένη ἀλώπεκα, ἐμέμφετο αὐτήν, ὅτι φίλην θέλουσαν αὐτῇ εἶναι, οὐ προσίεται. Κακείνη ὑποτυγχάνουσα ἔλεγε· ἄλλ' ἐμὲ μὴ μέμφου, τὴν δὲ σὴν φύσιν, δι' ἣν ἀγνοῶ πότερον ὡς φίλη ἢ ὡς φίλῳ χρήσωμαι.

CONCORSO DI TRADUZIONE DAL GRECO IN FRIULANO

VI EDIZIONE - 2008

Sezione triennio

LISIA

Per l'uccisione di Eratostene, 6-8; 11

Ἐγὼ γάρ, ὧ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτω διεκεῖμην ὥστε μήτε λυπεῖν μήτε λίαν ἐπ' ἐκείνη εἶναι ὃ τι ἂν ἐθέλη ποιεῖν, ἐφύλαττόν τε ὡς οἶόν τε ἦν, καὶ προσεῖχον τὸν νοῦν, ὥσπερ εἶχός ἦν. Ἐπειδὴ δέ μοι παιδίον γίνεταί, ἐπίστευον ἤδη καὶ πάντα τὰ ἑμαυτοῦ ἐκείνη παρέδωκα, ἠγούμενος ταύτην οἰκειότητα μεγίστην εἶναι. Ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ χρόνῳ, ὧ Ἀθηναῖοι, πασῶν ἦν βελτίστη· καὶ γὰρ οἰκονόμος δεινὴ καὶ ψειδωλὸς καὶ ἀκριβῶς πάντα διοικοῦσα· ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ ἐτελεύτησε, πάντων τῶν κακῶν ἀποθανοῦσα αἰτία μοι γεγένηται. Ἐπ' ἐκφορὰν γὰρ αὐτῇ ἀκολουθήσασα ἡ ἐμὴ γυνή, ὑπὸ τούτου ἀνθρώπου ὀφθειῖσα, χρόνῳ διαιφθείρεται· ἐπιτηρῶν γὰρ τὴν θεράπαιναν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ λόγους προσφέρων ἀπώλεσεν αὐτήν. [...] Προιόντος δέ τοῦ χρόνου, ὧ ἄνδρες, ἦκον μὲν ἀπροσδοκῆτως ἐξ ἀγροῦ, μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τὸ παιδίον ἐβόα καὶ ἐδυσκόλαινε ὑπὸ τῆς θεραπαίνης ἐπίτηδες λυπούμενον, ἵνα ταῦτα ποιῇ· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἔνδον ἦν· ὕστερον γὰρ ἅπαντα ἐπυθόμην.

CONCORSO DI TRADUZIONE DAL LATINO IN FRIULANO

VI EDIZIONE - 2008

Sezione biennio

CELIO APICIO
De re coquinaria, passim

Gustum de cucurbitis: cucurbitas coctas expressas in patinam compones; adicies in mortarium piper, cuminum, silfi modice, rutae modicum, liquamine et aceto temperabis, mittes defritum modicum ut coloretur, ius exinanes in patinam. Cum ferbuerint iterum ac tertio, depones et piper mimutum asparges.

Rapae sive napi: elixatos exprimes, deinde teres cuminum plurimum, rutam minus, laser parthicum, mel, acetum, liquamen, defritum et oleum modice. Fervere facies et inferes.

Rapae ut diu serventur: ante accuratas et compositas asperges myrtae bacis cum melle et aceto. Aliter: sinapi tempera melle, aceto, sale, et super compositas rapas infundes.

Puls. Pultes iulianae sic coquuntur: alicam purgatam infundes, coques, facies ut ferveat. Cum ferbuerit, oleum mittis, cum spissaverit, lias diligenter. Adicies cerebella duo cocta et selibram pulpae quasi ad isicia liatae, cum cerebellis teres et in caccabum mittes. Teres piper, ligusticum, feniculi semen, suffundis liquamen et vinum modice, mittis in caccabum supra cerebella et pulpam. Ubi satis ferbuerit, cum iure misces; ex hoc paulatim alicam condies, et ad trullam permisces et lias, ut quasi sucus videatur.

CONCORSO DI TRADUZIONE DAL LATINO IN FRIULANO

VI EDIZIONE - 2008

Sezione triennio

VIRGILIO

Georgiche, II, 319 -338

Optima vinetis satio, cum vere rubenti
candida venit avis longis invisā colubris,
prima vel autumnī sub frigora, cum rapidus Sol
nondum hiemem contingit equis, iam praeterit aestas.
Ver adeo frondi nemorum, ver utile silvis;
vere tument terrae et genitalia semina poscunt.
Turn pater omnipotens fecundis imbribus Aether
coniugis in gremium laetae descendit et omnis
magnus alit magno commixtus corpore fetus.
Avia tum resonant avibus virgulta canoris
et Venerem certis repetunt armenta diebus;
parturit almus ager zephyrique tepentibus auris
laxant arva sinus; superat tener omnibus umor;
inque novos soles audent se germina tuto
credere, nec metuit surgentis pampinus austros
aut actum caelo magnis aquilonibus imbrem,
sed trudit gemmas et frondes explicat omnis.
Non alios prima crescentis origine mundi
inluxisse dies aliumve habuisse tenorem
crediderim.